

Umeå mark- och miljödomstolen
mmd.umea@dom.se

25 juni 2014

Ytrandebeväran 2014/05/28, Mål M1666-11. Aktilagor 289, 265-270. Northland Resources AB, tillståndanskön Kaunisvaara gruvverksamhet, Pajala kommun

YTTRANDE OM MILJÖTILLSTÅNDSANÖKAN FÖR NORTHLAND RESOURCES AB, KAUNISVAARA GRUVVERKSAMHET

Northland Resources Kaunisvaara gruvverksamhet ligger i Pajala kommun vid Muonio älv, inom Torne-Muonio älvs avrinningsområde och Torne älvs internationella vattendistrikt. Torneå-Muonio älv hör till Natura 2000-områden både i Sverige och Finland.

Gruvdrift ökar både kvalitativa och kvantitativa risker i avrinningsområdet. I ansökan anses påverkan inte vara betydande för vattenkvalitet i Muonio älv. Effekterna av gruvdrift ska betraktas i relation till vattankvalitetsnormerna i EUs vattenramdirektiv. Försämring av vattenförekomstens status är inte i linje med de mål som vattenramdirektivet ställer för vattenmiljöer. Det borde också iaktas att Haparanda stad använder vatten från Torne älvs nedre delar för dricksvattenproduktion

Handling av vatten, vattenbalans

Gruvdriftens vattenbalans i tillståndsansökan ligger på den nuvarande situationen gällande vattenmängder. Modellering för vattenbalans har korrigerats och justerats med hänsyn till variationer i nederbörden. Utgångspunkten i vattenbalansen är att under vintertiden vattnet i gruvområdet fryser och smältning sker i maj och juni. Om ingen frysning sker på vintern, kan det uppstå behov att avbörda tillskottsvatten före smältning eller t.o.m. under vintermånaderna.

Det finns plan att bygga ett nytt avbörningsrör till Muonio älv. Vattnet som leds till älven kan ha effekt på laxen i Muonio älv samt på deras beteende och smolternas levnadsvillkor kan försämrats. Potentiala risker med avbördning ska minimeras och fiskebeståndet noga kontrolleras.

Lagring och behandling av syrabildande gråberg ska ske på ett sådant sätt att syrt vatten, inkl. tungmetaller, inte orsakar risk för vattenkvalitet under drift eller efter det att gruvverksamhet har upphört. Påverkan av eventuell avbördning på vintertiden i vattendrag samt skadliga ämnen i vatten ska beaktas i tillståndsvillkoren.

Gränsvärden för koncentrationer i vatten som leds till vattendraget, för de viktigaste variablerna borde finnas i miljötillstånd så att nuvarande vattenkvalitet i de mottagande vattendragen inte försämras.

Samverkande effekter

Gränsälvskommisionen anser att gruvdrift i Kaunisvaara kan ha samverkande effekter tillsammans med andra befintliga gruvor som ligger inom vattendistriktet samt med den planerade gruvan i Hannukainen på finska sidan i Kolari.

Samverkande effekter med Kaunisvaara uppskattades vara lindriga i Hannukainens miljökonsekvensbedömning (MKB). Dessa samverkande effekter blev dock inte modellerat i denna MKB-beskrivning. MKB-myndigheten (NTM-centralen i Lappland) konstaterade att bedömning av samverkande effekter i Muonio älv var bristfällig för den är en av de viktigaste frågorna i gruvprojektet. Naturvårdsverket har i detta samband konstaterat att samverkande effekter inkl. gruvorna på svensk sida måste kompletteras. Därmed det finns osäkerhet om samverkande effekter och konklusioner för både Kaunisvaara och Hannukainen gruva.

Myndigheten (NTM-centralen i Lappland) har inte ännu (juni 2014) gett sitt yttrande om Hannukainens Natura-bedömning.

Monitoring och rapportering

Gränsälvskommisionen föruttsätter att tillståndsvillkoren för Kaunisvaara gruvdrift blir tydliga och kontrollbara. Kommissionen anser ytterligare att de nationella tillsynsmyndigheterna borde informera kommissionen om gruvans årliga övervakningsrapporter om vattenkvalitet och rapporter om fiskbestånd. Sammanfattning om vattenkvalitetsanalysresultat för Muonio älv borde lämnas också till gränsälvskommisionen.

Pekka Ränä
ersättare till ordf.

Johan Antti
vice-ordförande

Virve Sallialmi
sekreterare